

# การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

## ตำบลบ้านเหล่า อำเภอมะเเ็จ จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา

ศักยภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) : ตำบลที่อยู่รอด

ประเมิน (หลัง) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

### ▲ ข้อมูลพื้นที่ตำบล



ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลลานตะวัน อำเภอฟาน จังหวัดเชียงราย

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่เ็จ อำเภอมะเเ็จ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลศรีถ้อย ตำบลเจริญราษฎร์ ตำบลป่าแฝก อำเภอมะเเ็จ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลป่าแวง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย และตำบลแม่ปืม อำเภอมะเเ็จ จังหวัดพะเยา

จำนวนหมู่บ้านและจำนวนประชากร มี 14 หมู่บ้าน และจำนวนประชากรทั้งสิ้นประมาณ 7,930 คน แยกเป็นเพศชายประมาณ 3,917 คน และเพศหญิงประมาณ 4,013 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้นประมาณ 2,796 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ จะประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ถั่วลิสง และผลไม้ที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ แดงโม ปัจจุบันเกษตรกรนิยมหันมาปลูกไม้ผลกันมากขึ้น เช่น ลิ้นจี่ ลำไย มะขาม เป็นต้น สำหรับอาชีพอื่น ๆ นอกจากเกษตรกรรม ได้แก่ การประมง การเลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป ค้าขาย และรับราชการ

### ▲ TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากข้อมูลความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ตำบลบ้านเหล่ามีความต้องการพื้นฐานในด้านสุขภาพมากที่สุด และมีความต้องการด้านรายได้ ด้านความเป็นอยู่ รองลงมาตามลำดับ ในขณะที่อีก 2 มิติ ด้านด้านการศึกษา ด้านการเข้าถึงบริการรัฐของประชากรได้รับความต้องการในระดับที่เพียงพอแล้ว

### ▲ การพัฒนาพื้นที่

#### โจทย์พื้นที่

เพื่อการพัฒนาด้านความเป็นอยู่และการสร้างอาชีพให้แก่ประชาชนในตำบลบ้านเหล่า อำเภอมะเเ็จ โดยสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด



#### กิจกรรมที่ดำเนินการ

ตำบลบ้านเหล่า ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งหมด 2 โครงการ ดังนี้

1. โครงการ การพัฒนาแหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย อาหารเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่

2. โครงการ การพัฒนาระบบการผลิตผักอินทรีย์และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผักอินทรีย์ในพื้นที่



### ▲ กลไกการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมของประชกรกลุ่มเป้าหมายและ 4 องค์กรหลักในตำบล (อปท. ท้องที่ องค์กรชุมชน หน่วยงานรัฐ และเอกชน)เพื่อร่วมกันเพื่อวางแผนพัฒนาแหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย อาหารเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ รวมไปถึงการพัฒนา ระบบการผลิตผักอินทรีย์ และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผักอินทรีย์ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การร่วมมือกันของทุกฝ่ายจะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มประชาชนและในทุก ๆ ด้านเช่นเดียวกัน

### ▲ ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน (20 อัตรา) ประกอบด้วย  
- บัณฑิตจบใหม่ 10 อัตรา , นักศึกษา 5 อัตรา , ประชาชน 5 อัตรา
2. การพัฒนาทักษะ 4 ด้าน ประกอบด้วย  
ทักษะด้านการเงิน (Financial Literacy) , ทักษะด้านสังคม (Social Literacy)  
ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy) . ทักษะด้านภาษาอังกฤษ (English Literacy)
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ  
ตำบลบ้านเหล่า ได้เลือกวิธีการยกระดับเศรษฐกิจ โดยร่วมกับกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชนหลาย ๆ กลุ่มร่วมกันเรียนรู้การประยุกต์ใช้ฉันทันทีที่มีประโยชน์ทางการเกษตร และกับดักแมลง แทนการใช้สารเคมี เพื่อที่จะสามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีที่มีต้นทุนสูง และเพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพของเกษตรกร เนื่องจากสารตกค้างทางการเกษตร
4. การจัดทำข้อมูล Thailand Community Data (TCD) จำนวน 1,288 ข้อมูล

### ▲ ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

เกษตรกรมีความเข้าใจในการจัดการแปลงปลูกและการบริหารจัดการศัตรูพืชได้ดียิ่งขึ้น มีการจดบันทึกการกิจกรรมแปลง และรายรับ-รายจ่าย ซึ่งนำไปสู่การการผลิตสินค้าคุณภาพส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น



### ▲ ผลลัพธ์เชิงสังคม

1. คุณภาพด้านความเป็นอยู่ดีขึ้น
2. ลดการย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปทำงานนอกพื้นที่
3. เกิดความร่วมมือในการพัฒนายกระดับตำบลในเรื่องของ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรในท้องถิ่น
4. เกิดการผลักดันของผู้นำชุมชนในการสร้างอาชีพเพื่อความยั่งยืนให้แก่ประชาชน

### ▲ ข้อเสนอแนะ

การสำรวจข้อมูล การติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมของชุมชน จะช่วยให้เกิดความยั่งยืน

ผู้รับผิดชอบ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิพรพรรณ เนื่องเม็ก

เบอร์ติดต่อ : 08 6728 9571 หน่วยงาน :คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ